

Sygn. akt I ACa 317/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 maja 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Wojciech Kościołek
Sędziowie:	SSA Anna Kowacz-Braun SSA Piotr Rusin (spr.)
Protokolant:	st. prot. sądowy Katarzyna Rogowska

po rozpoznaniu w dniu 7 maja 2013 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa Stowarzyszenia (...) w W.

przy interwencji ubocznej E. P.

przeciwko Z. M.

o ochronę praw autorskich

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 20 listopada 2012 r. sygn. akt I C 1425/07

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od pozwanego na rzecz powoda i interwenientki ubocznej kwoty po 1800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.**

Sygn.akt I A Ca 317/13

UZASADNIENIE

Powód- Stowarzyszenie (...) z siedzibą w W. pozwem z dnia 26 października 2007r jako organizacja uprawniona do zarządzania autorskimi prawami majątkowymi E. P. wniósł o zasądzenie od pozwanego Z. M. kwoty 186 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu tytułem odszkodowania w wysokości 10 % uzyskanego przez niego przychodów (bez podatku VAT) za wykorzystywanie scenariuszy autorstwa E. P. przy wystawianiu spektakli dla dzieci i młodzieży w ramach działalności gospodarczej pod firmą Studio (...)z siedzibą w K. w okresie od 1 stycznia 2006r do 26 października 2006 r.

Pismem z dnia 26 kwietnia 2008r powód rozszerzył żądanie co do świadczenia głównego do kwoty nie niższej aniżeli 89.968 zł.

Pismem z dnia 26 kwietnia 2008 r. E. P. zgłosiła interwencję uboczną po stronie powoda.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu zaprzeczając aby w objętym pozwem okresie wykorzystywał scenariusze autorstwa E. P., a jeżeli nawet to w tym czasie spośród 29 wystawionych utworów jedynie znikomą część mogły stanowić spektakle, do których scenariusze przygotowała interwenientka uboczna. Poza tym scenariusze powstały w okresie zatrudnienia E. P. w prowadzonym przez pozwanego Studio na podstawie umowy o pracę, wobec czego prawa autorskie majątkowe do nich przysługują pozwanemu jako pracodawcy stosownie do art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994r o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U z 2006 r. Nr.90, poz. 631 ze zm.-jednol. tekst), określanej w dalszym ciągu uzasadnienia jako „ Prawo autorskie". Pozwany dodał też, że scenariusze opracowane przez interwenientkę uboczną dotyczyły znanych bajek, legend i podań ludowych, do których prawa autorskie ich twórców dawno wygasły, a scenariuszom do nich brak było cech indywidualnych czy oryginalnych, a zatem trudno je uznać za utwory w rozumieniu Prawa autorskiego. Zdaniem pozwanego prawa autorskie majątkowe E. P. nie zostały więc naruszone, wobec czego powództwo powinno być oddalone.

Wyrokiem z dnia 20 listopada 2012 r. sygn..akt IC 1425/07 Sąd Okręgowy w Krakowie zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 45.000 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 186 zł. od dnia 26 października 2007r do dnia zapłaty, oddalił powództwo w pozostałej części, a koszty procesu między stronami wzajemnie zniósł.

W uzasadnieniu wyroku Sąd Okręgowy uznał za niesporne, że pozwany i interwenientka uboczna pozostawali w związku małżeńskim, który został rozwiązany przez rozwód w kwietniu 2005r. W czasie trwania małżeństwa pozwany od dnia 1 września 2000r rozpoczął działalność gospodarczą pod firmą-Studio (...)z siedzibą w K., gdzie po orzeczeniu rozwodu zatrudnił byłą żonę na podstawie umowy o pracę. Na podstawie umowy z dnia 28 września 2005r o powierniczym przeniesieniu autorskich praw majątkowych w zakresie zbiorowego zarządzania powód jako organizacja zbiorowego zarządzania uprawniony został przez interwenientkę uboczną do zarządzania jej autorskimi prawami majątkowymi do 14 scenariuszów spektakli bajek dla dzieci i dla młodzieży, wymienionych w uzasadnieniu, spośród których prawa do 6, a mianowicie W. i S.", (...), (...) (...), (...) i (...), wcześniej na podstawie umowy z pozwanym z dnia 20 lipca 2001 r. wniosła tytułem wkładu w przedsiębiorstwo funkcjonujące pod firmą Studio(...)z siedzibą w K., zwanej w skrócie- Studio(...).

Ponadto Sąd Okręgowy ustalił, że interwenientka uboczna w okresie od dnia 1 lipca

2005r do 31 sierpnia 2006r była zatrudniona w firmie (...)na podstawie

umowy o pracę na stanowisku menedżera do spraw marketingu, do którego obowiązków pracowniczych nie należało tworzenie scenariuszy do spektakli, które zresztą zostały przygotowane przez interwenientkę uboczną przed zatrudnieniem jej w charakterze pracownika. W dniach 15, 21 i 22 lipca 2007r podczas Festiwalu Bajek, Baśni i Legend w R. powód przeprowadził kontrolę, w wyniku której wykrył że doszło do wystawienia przez (...) spektakli (...), (...)

i (...), do których scenariusze przygotowała interwenientka uboczna.

Różnica między tymi scenariuszami a charakterami przedstawień wynikała tylko z interakcji z dziecięcym widzem. Scenariusze autorstwa interwenientki noszą cechy samodzielnej adaptacji w przeciwieństwie do późniejszych scenariuszy stworzonych przez pozwanego i jego współpracowników, które nawiązywały do motywów w scenariuszach E. P..

W okresie objętym powództwem pozwany wystawił 29 spektakli, w tym 14 autorstwa interwenientki ubocznej. Płatności za występy dokumentowane były fakturami, z tym że niektóre faktury obejmowały większą ilość przedstawień, tak że było ich o około 6% niż faktur. Przychód pozwanego w roku 2006 wyniósł 962.443,37 zł, a w

okresie od 1 stycznia 2007r. do dnia 31 października 2007 r.-1.030.853 zł. Powód wzywany do zapłaty powodowi 10 % wpływów z tego tytułu pismem z dnia 28 maja 2007r. nie zareagował.

Poczyniwszy powyższe ustalenia Sąd Okręgowy, że dochodzone w sprawie żądanie co do zasady nie budzi żadnych wątpliwości, gdyż pozwany naruszył prawa autorskie interwenientki ubocznej do przedmiotowych utworów i w ramach prowadzonej działalności gospodarczej uzyskał z tego tytułu korzyści. Bez jej zgody wykorzystywał opracowane przez interwenientkę scenariusze do wystawianych przez (...), co rodzi roszczenie o odszkodowanie przez zapłatę sumy pieniężnej w wysokości odpowiadającej wynagrodzeniu należnego autorce za udzielenie przez nią zgody na wystawienie jej utworów. Podstawę prawną tego roszczenia stanowi przepis art. 79 ust.1 pkt. 3 lit. „ b " Prawa autorskiego. Powód domaga się odszkodowania z tytułu korzystania przez pozwanego z 13 spośród 14 utworów, do których uzyskał prawa na podstawie umowy zawartej z interwenientką uboczną. Wcześniej jednak na podstawie umowy zawartej z pozwanym w dniu 30 lipca 2007r. interwenientka uboczna stanowiące jej majątek osobisty autorskie prawa majątkowe do 6 spornych utworów wniosła tytułem wkładu do wobec czego stosownie do stały się one częścią przedsiębiorstwa działającego pod firmą (...), które stanowiło składnik majątku wspólnego interwenientki ubocznej i pozwanego. Dlatego też umowa zawarta pomiędzy interwenientką uboczną a powodem w celu zbiorowego zarządzania prawami autorskimi w odniesieniu do tych utworów nie odniosła skutków prawnych. Powództwo może zatem zostać uwzględnione w stosunku do 7 utworów. Skoro zaś w okresie objętym żądaniem pozwu firma (...) wystawiła 29 utworów, a z zebranego w sprawie materiału nie wynika aby spektakle ze scenariuszem interwenientki ubocznej miały być wystawiane rzadziej lub częściej od innych przedstawień wysokość należnego odszkodowania wynosić 10 % z 7/29 przychodu osiągniętego przez pozwanego.

Z uwagi jednak, że nie jest możliwe ściśle wyliczenie należnego interwenientce ubocznej wynagrodzenia Sąd w oparciu o wyliczenie na k-374 przy przyjęciu 10 % przychodów pozwanego z 13/29 uzyskanych przez pozwanego zasądził połowę z tej sumy ,tj. kwotę 45.000 zł. z ustawowymi odsetkami od kwoty 186 zł., gdyż powód o zapłatę świadczenia w tej wysokości wzywał pozwanego przed wniesieniem powództwa. Jako podstawę prawną orzeczenie o odsetkach Sąd powołał art. 455 i 481 & 1 i 2 k.c.

Skoro powództwo zostało uwzględnione w około 50 % koszty procesu zostały między stronami wzajemnie zniesione na podstawie art.100 k.p.c.

W apelacji, opartej na zarzutach naruszenia przepisów postępowania, a to art. 217 & 1 w związku z art. 286 k.p.c. przez oddalenie wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego i oparcie ustaleń na opinii do tego nieprzydatnej, art. 233 & 1 k.p.c. przez brak swobodnej i wszechstronnej oceny zebranego w sprawie materiału, art.322 k.p.c. przez przyjęcie, że nie jest możliwe ustalenie wysokości wynagrodzenia należnego interwenientce ubocznej i zasądzenie odszkodowania według oceny Sądu, oraz naruszenia prawa materialnego, a mianowicie art. 79 ust. 1 pkt. 3 lit. „b" Prawa autorskiego przez jego błędną wykładnię i zastosowanie, pozwany wnosi o zmianę zaskarżonego wyroku przez całkowite oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego albo uchylenie tego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach procesu.

Powód wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Rozpoznając apelację, Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja nie może odnieść skutku.

Pominięcie dowodu z opinii innego biegłego celem weryfikacji opinii biegłej A. B. nie jest uchybieniem i nie może skutkować podważeniem rozstrzygnięcia Sądu I instancji.

Biegła odniosła się do zarzutów podniesionych przez pełnomocnika pozwanego, wyjaśniła dlaczego nagrania bajek (...) i (...)nie mogły być przedmiotem, uzasadniła przekonująco dlaczego w opracowanych przez interwenientkę uboczną scenariuszach do bajek „J. i M., , „S. dary" i „K. P. i przyjaciele" dopatrzyła się cech działalności

twórczej i indywidualnym charakterze, a więc utworu w rozumieniu art. 1 ust.1 Prawa autorskiego, będącego przedmiotem ochrony prawnej przewidzianej w normach wynikających z tej ustawy. Wskazała, że jedyna różnica między scenariuszem opracowanym przez interwenientkę uboczną a nagraniem tych spektakli, które wystawione zostały przez (...) z interakcją z odbiorcą przedstawienia. Po sprecyzowaniu przez powoda wysokości dochodzonego roszczenia i podaniu na k-374 tom II akt utworów objętych powództwem pozwany nie domagał się polecenia biegłej uzupełnienia opinii co do pozostałych spektakli, nie wymienionych w opinii. Co do pominięcia bajek (...) i (...) biegła wypowiedziała się odnosząc się do wniosku pozwanego o poszerzenie opinii o te właśnie utwory. Zarzut, że inne utwory nie zostały objęte opinią pojawia się dopiero w apelacji i jako spóźniony nie może być uwzględniony i uzasadniać przyjęcia, że opinia biegłej stanowi nadinterpretację.

Chybione są także pozostałe zarzuty .

Sąd I instancji dokonał oceny wartości dowodowej zeznań świadków, interwenientki ubocznej i pozwanego w sposób logiczny i zgodny z zasadami doświadczenia życiowego, uzasadnił przekonywująco dlaczego nie dał wiary zeznaniom świadka A. G.

i w jaki zakresie uwzględnił przy ustaleniach stanu faktycznego dotyczących wpływów uzyskanych ze spektakli przez pozwanego zeznania A. U. oraz informacje o wysokości dochodów pozwanego w latach 2006 i 2007 i odpisy z ksiąg podatkowych za ten okres czasu. Analiza tych dokumentów przy braku dalszych wniosków dowodowych dotyczących uzyskania przez pozwanego wpływów ze spektakli w latach 2006 i 2007 uzasadniała przy ustaleniu wysokości wpływów przepisem art. 322 k.p.c. Odniesienie się do kwot wskazanych w uzasadnieniu wyroku czyni zadość art.110 Prawa autorskiego, gdzie mowa jest nie dochodach, ale wpływach uzyskanych z działalności artystycznej.

Stawka 10 % oparta na obowiązujących tabelach jest minimalnym wynagrodzeniem jakie interwenientka uboczna mogłaby uzyskać w świetle art. 79 ust. 1 pkt. 3 lit. „ b" Prawa autorskiego stąd wyjaśnienie czy zasądzona kwota stanowi dwukrotność czy też trzykrotność wynagrodzenia jakie przysługiwałoby interwenientce jest bez znaczenia z punktu widzenia roszczenia powoda, który nie domagał się odszkodowania w wysokości trzykrotnego wynagrodzenia.

Wątpliwości zgłoszone przez pełnomocnika powoda w załączniku do protokołu rozprawy apelacyjnej w przedmiocie ustaleń Sądu I instancji co do zakresu skuteczności umowy o zarządzanie autorskimi prawami majątkowymi interwenientki ubocznej są bez znaczenia, gdyż nie zaskarżył wyroku w części oddalającej powództwo.

Z przytoczonych wyżej względów Sąd Apelacyjny na mocy art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.

O kosztach postępowania apelacyjnego, na które składają się koszty zastępstwa prawnego w wysokości stawki minimalnej z & 6 pkt. 5 i & 12 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U.Nr. 163 , poz.1349 ze zm.), orzeczono w oparciu o art. 98 w związku z art. 391 & 1 k.p.c.